

ČINNOST SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY A POLICIE PŘI SPORTOVNÍCH AKCÍCH

Kamila Vávrová MUZIKOVÁ¹, Martin HRINKO²

ABSTRAKT

Príspevok popisuje pohľad do histórie diváckého násilí, a ďalej prípravu, průběh a opatření Policie ČR a soukromé bezpečnostní služby při sportovních akcích. Příspěvek dále popisuje základní požadavky na výběr členů soukromé bezpečnostní služby a také způsob komunikace s policií při přípravách a opatřeních v rámci sportovních utkání.

Klíčová slova:

Bezpečnost, Soukromé bezpečnostní služby, Policie ČR, spolupráce.

ABSTRACT

This report describes the view into the history of the spectator violence and then the preparation, the course and measures of the Police of the Czech Republic and the private security service during sport events. It further reports basic requirements concerning the selection of private security service members as well as the communication with the police in the course of the preparation and measures in the frame of sport matches.

Key words:

Security, private security services, Police of the Czech Republic, co-operation.

1 HISTORIE NÁSILÍ NA STADIONECH A SITUACE V ČR

Histories of football and especially violence at football matches are probably related to the end of the 19th century. In this context, football associations were also created, to which the solution of hooliganism at stadiums was assigned. Against the steadily increasing violence, the football associations had to accept necessary measures, when for example in the years 1895 to 1897

¹ Kamila Vávrová Muziková, Mgr. Bc., jednatelka INPOS spol. s r.o., Křížkový Újezdec 42, Kamenice, +420731657398, kamila.muzikova@inpos.cz

² Martin Hrinko, doc. Ph.D. Ing. MBA, ředitel ŘSPP, Policejní prezidium ČR, Strojnická 27, Praha, +420602731217, martin.hrinko@seznam.cz

Anglická fotbalová asociace musela uzavřít 21 hřišť a na špatné chování diváků upozornila dalších 23 klubů. Začátek 20 století však nepřinesl žádné výrazné zlepšení a byly zaznamenávány události neorganizovaných hromadných vpádů na fotbalová hřiště. V těchto případech se jednalo především o davovou reakci na rozhodování rozhodčích a často na neuspokojivý výkon hráčů. V období mezi světovými válkami nebyly tyto incidenty ve středu společenských zájmů a tolik se o nich nediskutovalo³. Výrazným milníkem se stala 50 léta, kdy v anglické společnosti došlo k významným změnám. Fotbalová sezóna 1968 – 1969 sebou přinesla vznik jedné z prvních větších skupin, které se patriotsky hlásili k určitým klubům. Nejednalo se o několik málo přívrženců, ale o skupiny, které měly několik tisíc členů, kteří mezi sebou měli své vlastní rituály, symboliku, chorály a pokřiky. Nejhorší však na tom bylo, že už od samého počátku takového souznění skupiny lidí k jednomu či druhému fotbalovému klubu, nebyla cílem jen podpora klubu ale zejména napadání příznivců soupeřících klubů a dalších účastníků utkání v den utkání. Tyto fanoušky bylo možno při fotbale vidět na jejich oblíbeném místě a to především za brankami nebo v rozích tribun, které byly označovány jako „End“ jako u nás později pojem známý jako „Kotel“. Obyčejní diváci mohli poté často sledovat bitvu jak na hřišti, tak v ochozech, kdy se stalo právě oblíbenou zábavou oněch „radikálních fanoušků z kotle“ dobývání soupeřova kotle.

Situace v České republice začíná evidovat fotbalové chuligánství až začátkem 80 let minulého století. V té době cíleně vznikaly různé fankluby a shromažďovali se podobně smýšlející lidé kolem „svých“ klubů a tito pak vyhledávali v členech soupeřových fanklubů své nepřátele a protivníky pro následné boje v té době hlavně v hledištích. Do té doby jsme v našich ligových podmínkách skutečně nezaznamenali žádné hromadné potyčky soupeřících klubů. Průlomovým fotbalovým zápasem, který byl spouštěcím mementem ukázky komplexního násilí spojeného s fotbalovým chuligánstvím i mimo stadion, bylo utkání fotbalového klubu Sparta Praha s Duklou Banská Bystrica v roce 1985. Kde fanoušci Sparty Praha zdemolovali vlak po cestě na Slovensko a k uklidnění této situace prováděla v té době VB první služební zákrok mimo stadion na nádraží. Děj byl později zfilmován a sloužil jako živá předloha filmu popisující fotbalové chuligánství v republice. Film byl pojmenován titulem „Proč?“ a byl v té době opravdu velkým otazníkem nad odsouzeníhodným jednáním fanoušků Sparty Praha, bohužel i následováníhodné inspirace pro další a další výjezdy fanoušků do míst hostování jejich klubů. Dlouho v reakci na tento negativní trend nečekala ani smrt občana resp. staré paní, která jdouc po schodech plzeňského nádraží byla sražena přehajícím fanouškem před policii z bitky fanoušků Sparty Praha a klubu z Plzně, na následky pádu zemřela. Další zranění s těžkými následky je připisáno ostravským fanouškům Baníku Ostrava, kteří při házení kamení po vlaku vezoucí fanoušky Sigmy Olomouc v roce 1999 trefili náhodnou cestující, která na následky zranění doživotně oslepla, a následovalo mnoho dalších zranění, na jejichž výčet a popis by zcela evidentně nestačil předepsaný obsah této práce.

V reakci na tento trend, kdy se začala vyrovnávat četnost bitek fanoušků mimo stadion a na stadionech, se stále zvyšovala četnost přijímaných policejních opatření (dále jen bezpečnostních opatření) a tím ruku v ruce i vyčerpávání policejních sil a prostředků,

---

³ Násilnosti byly popisovány jako řádění „horkých hlav“ se sníženou schopností sebeovládání. (King, 1997).

kteřé pak chyběly v hlídkovém a obchůzkovém výkonu služby tzv. v ulicích, začala policie prostřednictvím ministra vnitra ČR volat k úpravě legislativy. A skutečně k legislativním změnám došlo, prvním krokem byla zřejmě změna zákona č. 283/1991 Sb. o Policii ČR, přičemž začal od 1.1.2009 platit nový zákon č. 273/2008 Sb. o Policii ČR. Tato nová zákonná norma mimo jiné vedla k vytvoření Dohody mezi Českomoravským fotbalovým svazem (dále jen ČMFS) a Policií ČR a upravuje spolupráci Policie ČR a ČMFS, požadavky na stavebně technické vybavení stadionů první fotbalové ligy a druhé fotbalové ligy, a na zajištění bezpečnostních standardů, spolupráci pořadatelských služeb klubů a policie, výcvik a činnost pořadatelské služby klubů a společné mediální politiky. Dohoda mění povinnosti jednotlivých subjektů, které se podílejí na fotbalovém utkání a zajišťují bezpečnost. **Největší část zodpovědnosti za bezpečnost na stadionu je nyní na pořadatelské službě.** Pořadatelská služba pak v případě nezvládnutí situace může přivolat Policii ČR. Policisté jsou v průběhu utkání dislokováni poblíž stadionu a starají se o bezpečnost mimo stadion a dohlíží na přepravu fanoušků ke stadionu. Tento nový přístup vyvolal mnohé debaty mezi fotbalovými funkcionáři a zástupci vlády hlavně v čele s tehdejšími ministrem vnitra ČR Ivanem Langerem. Obyčejný divák také citlivě vnímal vzniklou situaci, kdysi nebyl jistý svou bezpečností, kterou na stadionu, zejména v první fázi, měla zajišťovat soukromá bezpečnostní služba, která mnohdy neměla potřebné prostředky, vybavení ani výcvik, ale také potřebnou pravomoc. V České republice nese gesci za oblast sportu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, které je ústředním orgánem státní správy pro tělesnou výchovu, sport, turistiku a sportovní reprezentaci státu. Oblast diváckého násilí pak spadá do gesce Ministerstva vnitra ČR, které je ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci, zejména pro veřejný pořádek a další věci vnitřního pořádku a bezpečnosti ve vymezeném rozsahu⁴.

2 DAVOVÉ CHOVÁNÍ

Situace s nebezpečím vzniku davového chování, které vyžaduje zvýšenou pozornost pořádkových jednotek, bychom mohli kategorizovat do pěti základních skupin. V České republice jsou z hlediska četnosti zákroků zřejmě na prvním místě opatření v souvislosti s **diváckým násilím**. Eskalace násilí a narušení veřejného pořádku se často objevují u demonstrací. V zásadě lze rozlišit dva styly dohledu nad veřejným pořádkem – donucovací (coercive) a styl shody (consensual). Donucovací styl lze charakterizovat velkou viditelností pořádkových jednotek a jejich brzkým nasazením (v polovojenském stylu). Oproti tomu se styl shody vyznačuje vyjednáváním, nenásilnou intervencí a komunikací, předcházející vlastnímu nasazení pořádkových jednotek. Davové chování se objeví s větší pravděpodobností, když policie používá taktiku „command a kontrol“ (velet a kontrolovat). Policejní složky proječováním nulové tolerance nebo eskalací síly vlastně podporují skupiny, kterým je blízké jednání v jejich činnosti. Tento policejní styl tak vlastně pomáhá násilným skupinám zvýšit svůj vliv. K tomu se váže fakt, že pokud je policejní styl spíše

---

⁴ HRINKO, M. 2011. Právní aspekty problematiky diváckého násilí v praxi, monografická publikace, Praha, 67 stran, Institut právních studií v Praze.

postaven na vyjednávání, dochází k redukci násilí, protože skupiny, které násilí podporují a vyvolávají, nezískávají takovou sílu od ostatních členů uskupení, jako v případě polovojenského policejního přístupu. Nejznámějším vědcem, který se zabýval davovým chováním, je bezpochyby Gustave Le Bon. Podle něho je dav iracionální. Je charakterizován anonymitou, duševní nákazou a sugestibilitou. V davu se u jedince snižuje kontrola nad pudy, které by normálně potlačil, necítí zodpovědnost, jež normálně projevy pudů brzdí. Člověk se takto v davu stává autodemem, bez možnosti volného jednání a přetavuje se v pudovou divokou bytost. Vlastnosti davu jsou impulsivnost, proměnlivost, dráždivost, neschopnost rozumně uvažovat, nedostatek soudnosti a kritického ducha, přehánění emocí⁵.

Fenomén diváckého násilí není nic nového a jeho výskyt je historicky znám už dlouho. Bohužel musíme konstatovat, že tato „Anglická nemoc“ související s fotbalem je součástí fotbalových zápasů i v České republice. Sousledným jevem rizikových fotbalových zápasů je riziko a vývoj bezpečnostní situace po trase přesunu zneprátených fanoušků do místa utkání, na stadion, při vstupu na stadion, v ochozech, i po cestě zpět. Mnohé reportáže z fotbalových utkání v médiích už nejsou jen reportáže o hře, ale o chuligánství fotbalových fanoušků v době před zápasem, v průběhu zápasu a po něm. Takto se stáváme svědky, jak z víkendového fotbalového šlágru ve městě, vidíme kordony policistů a rvačkových fanoušků, slyšíme houkání majáků policejních vozidel a připadáme si jako na přehlídce vulgarity a násilí v přímém přenosu.

Zákroky členů SBS a následně pořádkových jednotek Policie ČR jsou náročnou záležitostí se složitým pozadím, do kterého není možné nahlédnout. Tento článek takovýto nový pohled částečně nabízí. Jak bylo řečeno, veškerá zodpovědnost za veřejný pořádek na stadionech přechází na tzv. Pána domu (stadionu) – myšleno majitele sportoviště, který je povinen nyní zajistit ve spolupráci s Policií ČR a představiteli fotbalových asociací (v ČR: FAČR - Fotbalová asociace ČR a LFA – Ligová fotbalová asociace) místní ujednání, za jakých podmínek je zajištěn veřejný pořádek a prevence před projevy výtržnictví na stadionu. Tuto povinnost majitel stadionu (klubu) provádí prostřednictvím smluvně zajištěné bezpečnostní služby. Bezpečnostní služba smluvně zajišťuje základní činnosti směřující k bezpečnosti na stadionu a místech smluvně určených (např. doprovody fanoušků klubu z domácí scény na hostovskou). Za několik let lze konstatovat, že minimálně nejvyšší fotbalová liga má na stadionech soukromé bezpečnostní služby (dále jen SBS), které dle požadavků místního ujednání jsou schopny zajistit pořádek ve smluvních místech (kontrola na vstupech do stadionu kvůli vnášení předmětů na sportoviště). Členové SBS jsou pečlivě vybíráni a prověřováni v praxi. Požadavky na členy SBS si stanoví každá SBS sama ale obecně lze říci, že na členy nejsou kladeny požadavky vzdělanostní, upřednostňuje se fyzická připravenost, odolnost, trpělivost a disciplína. Další požadavky si SBS „doladí“ s přijatými členy, jako například právní povědomí, nakládání s osobními údaji, způsob kontrol fanoušků, manipulace s radiostanicí vč. hovorové kázně, taktiku případného zákroku proti návštěvníkům stadionu aj. V ČR

---

⁵ Jungwirthová, J. 2011. Pořádkové jednotky Policie ČR a dav, Praha: tiskárna MV, časopis Policista, č. 1, příloha str. VII-X, ISSN 1211-7943.

zatím není zákon o SBS ale je opětovně připraven na předložení zákonodárcům k jeho schválení a tímto umožnění se pohybovat bezpečnostním službám v zákonem stanoveném rámci, který nebude obecný jako dosud ale speciálně vztažený k uvedené bezpečnostní činnosti.

3 LEGISLATIVA A PRÁVNÍ ASPEKTY OPRÁVNĚNÍ POLICISTŮ PŘI ŘEŠENÍ DIVÁCKÉHO NÁSILÍ

V příspěvku dále uveďme činnosti a právní kvalifikaci oprávnění příslušníků Policie ČR při řešení protiprávní činnosti související s diváckým násilím z pohledu zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR, podle kterých nejčastěji postupují policisté v rámci zákroku proti fotbalovým chuligánům. V dále autoři uvedou rozbor vybraných ustanovení zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR, účinného od 1.1.2009, na základě kterého Policie ČR změnila mj. taktiku odhalování, dokumentování, provádění služebních zákroků do zákroků proti fotbalovým chuligánům a nasazování potřebných sil a prostředků do účinnější formy. Výrazně se pak zlepšila i spolupráce s SBS v rámci předcházení a reakce na projevy diváckého násilí. Policisté svých pravomocí využívají v těsné spolupráci se členy SBS na základě přípravných schůzek před každým utkáním klubu. Uveďme tedy nejdůležitější články spolupráce:

HLAVA IV - SPOLUPRÁCE A DALŠÍ VZTAHY POLICIE

Díl 1 Spolupráce

§ 14 Policie při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníckými a fyzickými osobami.

§ 15 V rámci spolupráce policie zejména upozorňuje orgány a osoby uvedené v § 14 na skutečnosti, které se dotýkají jejich činnosti a mohou vést k ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, např. upozornění na nedostatečný počet členů pořadatelské služby, nedostatečnou kontrolu osob u vstupů na stadion ve vztahu k pronášení zbraní a pyrotechniky, alkoholu aj.

HLAVA V - OMEZENÍ OSOBNÍ SVOBODY

§ 24 Obecná ustanovení

Osoba omezená na svobodě policistou nesmí být podrobena mučení nebo krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení a nesmí s ní být zacházeno takovým způsobem, který nerespektuje lidskou důstojnost.

§ 25 Připoutání

Podle tohoto ustanovení je policista oprávněn omezit možnost volného pohybu osoby, která fyzicky napadá policistu nebo jinou osobu, ohrožuje vlastní život, poškozují majetek nebo se pokusí o útěk, připoutáním k vhodnému předmětu, zejména pomocí pout. Těžkoooděnci (policisté pořádkových jednotek Policie ČR)

§ 26 Zajištění osoby

Zajištění osoby je zřejmě nejčastěji používané a nejúčinnější represivní ustanovení, které využívají policisté v době, kdy výzvy k upuštění od protiprávního jednání jsou zjevně neúčinné. Institut zajištění dle § 26 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR (dále

jen ZOP), a to zejména odstavec 1 písmeno f) zákona č. 273/2008 Sb. ZOP, a rovněž odstavec 1 písmeno a). Ustanovení § 26 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb. ZOP dává policii možnost zajistit osobu, která „svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob anebo majetku“. Ustanovení § 26 odst. 1 písm. f) zákona č. 273/2008 Sb. ZOP, pak umožňuje policii zajistit osobu, která „byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci“. Právě tyto přestupky, zejména proti veřejnému pořádku (např. neuposlechnutí výzvy veřejného činitele) či přestupky proti občanskému soužití (např. narušování občanského soužití, omezování práv příslušníků národnostních menšin, atd.), páchají účastníci shromáždění dosti často, přičemž téměř vždy je vzhledem k okolnostem (typicky rozvášněný dav) dána důvodná obava, že ve svém jednání budou pokračovat. V mnoha případech lze tyto ustanovení užít kumulativně. Institut zajištění byl až do šlágru ostravského fotbalového zápasu sezóny 2010 FC Baník Ostrava – AC Sparta Praha, při kterém bylo zajištěno podle tohoto ustanovení historicky nejvíce protiprávně jednajících spartánských fanoušků v ČR (bezmála 300 osob), využíván v praxi jen zřídka. Příčinou mohla být mylná představa, že tak výrazný zásah do osobní svobody není důvodný.

Smyslem tohoto ustanovení je zejména zajištění osob, které se opětovně dopouští různých protiprávních jednání a předchozí sankce se u nich mívají účinkem a dále také osob podezřelých ze spáchání přestupku (správního deliktu), u nichž hrozí další páchání takovéto činnosti bez ohledu na fakt, že byli či budou za takovéto předchozí jednání postiženi. Primárním účelem tedy není zajištění osoby pro řízení či další úkony směřující k objasnění přestupku, ale spíše zajištění veřejného pořádku. Povinnost začít činit úkony byla pouze v zákoně č. 283/1991 Sb. o Policii ČR v § 13 odst. 6 (tzv. velká novela TŘ provedená zákonem č. 265/2001 Sb. tento požadavek k 1.1.2002 vypustila) a nový zákon č. 273/2008 Sb. o Policii ČR již nic takového nevyžaduje. Stěžejní je tedy důvod bezpečnostní spočívající v zabránění páchání dalšího protiprávního jednání. Další možnou příčinou nedostatečného využívání institutu je obava, se kterou se v praxi často setkáváme, spočívající ve zvýšení zátěže policistů při sepisování jednotlivých úředních záznamů, které se k zajištění vážou. Ani tato představa však není odůvodněná. Ze závazných pokynů vyplývá pouze nutnost sepsat úřední záznam o zajištění osoby zajišťujícím policistou, poučit tuto osobu a poté potvrdit převzetí osoby předávajícímu policistovi, který sepíše seznam odebraných věcí.

V rámci procesu zajišťování lze předepsané úkony (sepsání protokolu o zadržení zbraně, o vyčíslení škody, o provedení prohlídky osoby, o provedení lékařských úkonů apod.) zaznamenat do jednoho úředního záznamu a není tedy nutné vyhotovovat více druhů záznamů. Pouze ve zvláštních případech, například použití zbraně policistou, zůstává i nadále povinnost sepsat o tomto samostatný úřední záznam. Již dříve se tento postup v praxi osvědčil a v souvislosti s novým § 26 zákona č. 273/2008 Sb. ZOP jej není důvod měnit. Nutnost sepisovat vícero úředních záznamů navíc nevyplývá ani ze závazných pokynů. Lze tedy konstatovat, že využívání institutu zajištění není nadměrně administrativně náročné, respektive podle platných předpisů nemusí být.

Policie musí takovéto úkony samozřejmě činit, pokud dojde k poznatkům, že došlo k protiprávnímu jednání, bez ohledu na to zda využije institutu zajištění či nikoliv. Tuto povinnost má policie danou § 10 zákona č. 273/2008 Sb. ZOP a tudíž nelze namítat, že důvodem k učinění úkonů je samotné zajištění. O zjištěných skutečnostech se sepisuje úřední záznam, který je přiložen k oznámení o spáchání přestupku a odevzdán příslušnému orgánu. Na tomto místě je nutné zmínit, že ačkoliv podle platného zákona má policie provádět tyto kroky, z podstaty institutu zajištění plyne, že osoba podezřelá z protiprávního jednání je již zajištěna a důkazy (video záznam, svědectví policistů či třetích osob) shromážděny, neboť na jejich základě k onomu zajištění došlo. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že policie provádí se zajištěnou osobou pouze nezbytné úkony spočívající ve zjištění totožnosti osoby, její prohlídce atd., nikoliv však již úkony, za jejichž účelem osoba nebyla zajištěna (např. výslech, podání vysvětlení a podobně). Pokud je totiž osoba zajištěna z titulu § 26 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb. ZOP, je účelem takového zajištění výhradně zamezení v pokračování protiprávního jednání, respektive udržení pořádku uklidněním osoby. Taková osoba není zajištěna za účelem výslechu či podání vysvětlení, a není proto důvod (a už vůbec ne právní povinnost) s touto osobou takové úkony provádět. Pokud jde o dobu trvání zajištění, ať již jakéhokoliv počtu osob, je jeho délka omezena na 24 hodin od okamžiku omezení svobody (§ 26 odst. 3 zákona č. 273/2008 Sb. ZOP). Při hromadných akcích, kde dochází k výše zmíněným jednáním, nelze pouze udržovat zneprátené skupiny v bezpečné vzdálenosti a nepostihovat osoby páchající protiprávní činy. Podle Odboru bezpečnostní politiky MV ČR (dále jen OBP) je zásadním krokem ke zlepšení stávající situace zefektivnění užívání institutu zajištění na nejaktivnější účastníky. Je zapotřebí razantní postup proti výtržníkům s využitím všech zákonných možností včetně krátkodobých omezení osobní svobody, respektive využívání institutu zajištění. Takový postup nejen chrání samotné občany, ale především zabrání pachatelům v další protiprávní činnosti a neposlední řadě je odradí od páchání této činnosti v budoucnu. Oproti tomu, pokud se účastníci shromáždění za protiprávní jednání nepostihují, vzrůstá v nich pocit nepostižitelnosti a beztrestnosti. Blíže se nyní zastavme u vymezení § 26 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb. ZOP, na základě kterého je policista v první řadě oprávněn zajistit osobu, která se dopouští jednání, jež bezprostředně ohrožuje život, zdraví či majetek, a to svůj nebo jiné osoby. Při výkladu a aplikaci pojmu bezprostředně je třeba postupovat ve spojitosti se všemi okolnostmi dané situace. Mimo jiné je nutné poměřovat charakter a rozsah hrozby v poměru k silám a prostředkům aktuálně dostupným daným policistům v konkrétní situaci. Dále je třeba zohledňovat to, že stav bezprostředního ohrožení ze strany větších skupin osob může dle okolností (vzhledem k aktuálně dostupným silám policie) vzniknout i dříve než v případě, kdy by ohrožení hrozilo pouze ze strany jednotlivých osob. Neboli čím více osob současně ohrožuje dané hodnoty a současně čím méně sil a prostředků má aktuálně policie k dispozici, tím dříve vzniká stav bezprostředního ohrožení daných hodnot. Proto například při hromadných akcích (demonstrace, průvody, sportovní utkání a dále v případech, kdy se schyluje ke střetům zneprátených stran) bude často vznikat titul pro zajištění osob dle § 26 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb. ZOP dříve než by vznikl, například u náhodně vzniklé hrozby střetu několika málo jedinců. Samozřejmostí ve všech uvedených případech však je, že důvody, ze kterých plynulo bezprostřední ohrožení daných

hodnot, musí být dostatečně konkrétní, průkazné a doložitelné. Tyto okolnosti pak musí být uvedeny v úředním záznamu sepsaném o zajištění. Pokud jde o konkrétní příklad zajištění dle § 26 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb. ZOP, lze uvést policisty diskutovanou situaci, kdy dvě znepřátelené skupiny **bezprostředně** směřují k předem domluvenému násilnému střetnutí (přibližují se k sobě vagóny metra a telefonem plánují místo střetu). Jde o situace, kdy policisté již předem shromáždili dostatečně průkazné informace o plánovaném násilném střetnutí a vyskytují se například s násilníky v metru. Vzhledem k velikosti obou skupin (několik desítek osob) je přitom zřejmé, že by při samotném střetu policisté již nemohli násilníky od sebe oddělit. Pokud je přitom splněna podmínka bezprostředního ohrožení života, zdraví či majetku, tedy pokud policista nemůže jinak účinně zabránit porušení uvedených hodnot, lze v takových případech – samozřejmě za současného posouzení situace z hlediska všech výše uvedených faktorů – zajistit skupinu z titulu písm. a) zákona č. 273/2008 Sb. ZOP. Policista však musí vždy vycházet z konkrétní situace, kdy vývoj událostí bezprostředně směřuje k násilnému předem plánovanému střetu skupin, ty se k sobě již přibližují a pouze jedna událost je dělí od samotného násilného střetnutí. Za těchto okolností policista může vyhodnotit situaci jako bezprostřední ohrožení života, zdraví či majetku popsaného v § 26 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb. ZOP. Závěrem lze tedy říci, že konstrukce tohoto institutu směřuje k usnadnění práce policistů při řešení situací spojených se zamezováním protiprávního jednání na hromadných akcích a zároveň nezpůsobuje nadměrnou administrativní zátěž s tím spojenou. Zejména umožňuje policistům účinně a bezprostředně zasahovat proti osobám porušujícím právo v souladu se zásadou přiměřenosti.⁶

§ 28 - § 33 Policejní cely

Podle tohoto ustanovení je policista oprávněn umístit do policejní cely zejména osobu zajištěnou, zadrženou, zatčenou, dodávanou do výkonu trestu odnětí svobody nebo předvedenou podle § 63 nebo § 65 zákona č. 273/2008 Sb. ZOP, nelze-li pro odpor osoby zajistit provedení úkonu uvedeného v § 63 nebo § 65 zákona č. 273/2008 Sb. ZOP.

HLAVA VI - POSTUP VE VZTAHU K VĚCEM

§ 35 Vydání a odebrání zbraně a prohlídka osoby

§ 37 Zajištění, odstranění a zničení věci – např. NVS, kufřík s dráty,... (při bezpečnostní prohlídce stadionu, trasy přesunu)

§ 43 Vyžaduje-li to splnění konkrétního úkolu policie, je policista oprávněn přikázat každému, aby **po nezbytnou dobu nevstupoval na policistou určené místo** (dále jen „určené místo“) a aby se po nezbytnou dobu nezdržoval na určeném místě, nebo po nezbytnou dobu setrval na určeném místě, hrozí-li závažné ohrožení života nebo zdraví.

HLAVA IX - POUŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ A ZBRANĚ

§ 52 Donucovací prostředky – pouze výčet

§ 53 Obecné podmínky použití donucovacího prostředku

⁶ MAREK, Š., RETEROVÁ, S., VANGELI, B. 2010. Stanovisko odboru bezpečnostní politiky MV, 4 strany, č. 3, Odbor bezpečnostní politiky MV ČR Praha.

§ 54 Použití pout a prostředků k zamezení prostorové orientace

§ 57 Povinnosti policisty po použití donucovacího prostředku nebo zbraně

§ 58 Zvláštní omezení

§ 59 Zárok pod jednotným velením

O provedení jednotného zákroku, stejně jako o jeho ukončení, rozhoduje velitel opatření. Zároku prováděného pořádkovou jednotkou velí a celý jeho průběh řídí velitel pořádkové jednotky (čl. 10/1 ZP PP č. 10/2009). Jednotnému zákroku předchází vždy odpovídající výzvy, případně výzvy s upozorněním na použití donucovacích prostředků, zbraně apod. (čl. 10/6 ZP PP č. 10/2009 a ZP PP č. 200/2007 ve znění ZP PP č. 121/2008).

HLAVA X - PRÁCE S INFORMACEMI

§ 62 Pořizování záznamů

Policie může, je-li to nezbytné pro plnění služebních úkolů pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházející se na místech veřejně přístupných a o průběhu úkonu (např. foto-video zákroku, hlediště...aj., jenž provádějí zejména spotteři);

§ 63 Prokázání totožnosti

Kde má policista oprávnění vyzvat k prokázání totožnosti zejména osobu podezřelou ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu, od níž vyžaduje vysvětlení, osobu vstupující do místa, kam je policistou zakázán vstup nebo z tohoto prostoru (místa) vycházející, která má na místě veřejně přístupném zbraň a je důvodné podezření, že zbraň může být užito k násilí nebo pohrůžce (v případě fanoušků nejrozličnější druhy nožů, boxerů, dřevěných pálek, teleskopických obušků aj.) aj.

4. ZÁVĚR

Předložený příspěvek se zabývá právními aspekty represivního jednání Policie ČR, ve spolupráci se členy SBS, proti protiprávně jednajícím osobám v souvislosti s diváckým násilím a takto reakci oficiálních orgánů k potírání tohoto fenoménu a fotbalovému chuligánství s využitím konkrétních ustanovení zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR.

LITERATURA

- [1] HRINKO, M. 2011. Právní aspekty problematiky diváckého násilí v praxi, In: monografická publikace Institutu právních studií v Praze., 67 stran,
- [2] HRINKO, M. 2017. Unique Police Training Polygon in terms of activity and training improvement of the intervention units of the Police of the Czech Republic, Zilina: The publication system in SCOPUS, *Communications - Scientific Letters of the University of Zilina, Slovak Republic*, n. 4/2017, pp. 111-116, EV 3672/09, ISSN 1335-4205.
- [3] HRINKO, M. 2011. Preventive measures and actions of the Police of the Czech Republic against urban violence, Zilina: The publication system in SCOPUS, *Communications - Scientific Letters of the University of Zilina, Slovak Republic*, n. 3/2011, pp. 91-95, EV 3672/09, ISSN 1335-4205

- [4] HRINKO, M. 2011. Legal analysis of the rights of police officers solving spectator violence incidents in the Czech Republic, Geneva: *Working Papers Series - International Police Executive Symposium*, Coginta, Working paper No 35, pp. 1-13, WWW: <http://coginta.com/WPS.html>
- [4] JUNGWIRTOVÁ, J. 2011. Pořádkové jednotky Policie ČR a dav, Praha: tiskárna MV, časopis *Policista*, č. 1, příloha str. VII-X, ISSN 1211-7943.
- [5] MAREK, Š., RETEROVÁ, S., VANGELI, B. 2010. Stanovisko odboru bezpečnostní politiky MV ČR, Praha: 4 strany, Odbor bezpečnostní politiky MV ČR.
- [6] Internetový odkaz [cit. 2.5.2010]: *Příznivci Sparty fotbal v Ostravě neviděli, leželi na silnici před stadiónem*, Novinky.cz, <http://www.novinky.cz/domaci/199121-priznivci-sparty-fotbal-v-ostrove-nevideli-lezeli-na-silnici-pred-stadionem.html>.
- [7] Internetový odkaz [cit.9.1.2011], ZAMEK, D.: Quo Vadis AKT http://bezpecnostniwbory.wbs.cz/clanky/1-2009/Quo_vadis_AKT-1.htm.